

**Ομιλία κ. Νικόλαου Νανόπουλου
Διευθύνοντος Συμβούλου
της Τράπεζας
Eurobank EFG**

**στα Εγκαίνια Καταστήματος
Πανοράματος Βούλας (523)**

Παρασκευή 2 Μαρτίου 2012

Σεβασμιότατε, κύριοι εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι

Σας καλωσορίζω και εγώ με τη σειρά μου στην σημερινή εκδήλωση και σας ευχαριστώ που αποδεχθήκατε την πρόσκλησή μας. Δίνουμε έμφαση στην προβολή της έναρξης λειτουργίας του νέου υπερσύγχρονου καταστήματος της Eurobank στο Πανόραμα Βούλας πιστεύοντας ότι στέλνουμε ένα ευρύτερο μήνυμα: σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία για την οικονομία, για τη χώρα ευρύτερα, η Eurobank όχι μόνο δεν αναδιπλώνεται αλλά αντίθετα έχει σταθερά στραμμένο το βλέμμα στο μέλλον, υποστηρίζοντας έμπρακτα την επιλογή της να παραμένει ενεργά και δυναμικά στην αγορά. Να στηρίζει τους πελάτες της, να τιμά την εμπιστοσύνη τους, και να αναβαθμίζει συνεχώς την ποιότητα των υπηρεσιών που τους προσφέρει.

Κυρίες και κύριοι,

Στην περίοδο που διανύουμε καμιά απόφαση δεν είναι εύκολη. Οι πρόσφατες αποφάσεις, τόσο της Ευρωζώνης όσο και της Βουλής, ήταν δύσκολες, επώδυνες όσο και αναγκαίες.

Με την έγκριση της νέας δανειακής σύμβασης και της συμφωνίας για τη μεγάλη μείωση του δημοσίου χρέους, όχι μόνο διαφύγαμε τον άμεσο κίνδυνο της χρεοκοπίας - και το άλμα στο κενό και το άγνωστο - αλλά εξασφαλίσαμε ένα ασφαλές πλαίσιο που θα μας επιτρέψει, αν βεβαίως ανταποκριθούμε υπεύθυνα στις νέες προκλήσεις, να σταθεροποιήσουμε και να ανατάξουμε ριζικά την οικονομία μας. Γι' αυτό πρέπει να αξιοποιήσουμε το πρόγραμμα σταθεροποίησης στο οποίο δεσμευτήκαμε, ως μια τελευταία ευκαιρία, με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανασυγκρότησης, μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης.

Κι αυτό σημαίνει να τολμήσουμε αμέσως, χωρίς την παραμικρή άλλη καθυστέρηση, τις μεγάλες ανατροπές στο κράτος, τις δομές, τους θεσμούς, αλλά και το οικονομικό μας σύστημα, καθώς και να απαλλαγούμε από τις αποτυχημένες νοοτροπίες και πρακτικές του παρελθόντος. Να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις μακροπρόθεσμης ανάπτυξης και ευημερίας, να ανακτήσουμε την τρωθείσα αξιοπιστία μας, και εν τέλει να κατοχυρώσουμε την εθνική ιστορική επιλογή της ευρωπαϊκής μας προοπτικής. Η δέσμευση και η ευθύνη που έχουμε αναλάβει είναι όχι μόνον απέναντι στους εταίρους μας, αλλά κυρίως απέναντι στους εαυτούς μας και στις γενιές που έρχονται. Αν κάνουμε όσα γνωρίζουμε ότι πρέπει να γίνουν, μπορούμε να ατενίζουμε πλέον το μέλλον με πιο θετική διάθεση, και γιατί όχι και με κάποια συγκρατημένη αισιοδοξία.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σε όλη αυτή την εθνικής εμβέλειας προσπάθεια ανασυγκρότησης το ελληνικό τραπεζικό σύστημα καλείται να παίζει κεντρικό και κρίσιμο ρόλο. Το τραπεζικό σύστημα βρέθηκε εκτεθειμένο στον πιστωτικό κίνδυνο της χώρας. Αυτό

προέκυψε κυρίως τα τελευταία χρόνια, κατά την τελευταία φάση της παγκόσμιας κρίσης, όταν επιδεικνύοντας εμπιστοσύνη στη χώρα, προσπάθησε να παράσχει χρηματοδοτική στήριξη στο Δημόσιο, καθώς οι αγορές εμφανίζονταν επιφυλακτικές στην ανάληψη περαιτέρω ελληνικού κινδύνου. Από την άλλη πλευρά, όπως θα καταδείξει η άσκηση BlackRock που ολοκληρώνεται σύντομα, σε γενικές γραμμές το εμπορικό χαρτοφυλάκιο των τραπεζών δεν θα παρουσιάσει σημαντικά ή μη διαχειρίσιμα προβλήματα. Και οι μεγάλες κυρίως τράπεζες θα αποδειχθούν αρκετά ανθεκτικές και ικανές να διαχειριστούν τις αντιξοότητες, ακόμα και αυτής της μοναδικά σκληρής συγκυρίας. Όμως το τραπεζικό σύστημα βρέθηκε τα τελευταία χρόνια αντιμέτωπο και με μια τεράστια κρίση ρευστότητας, με σημαντική μείωση των καταθέσεων κατά 25% περίπου. Και αυτήν όμως την κρίση, την αντιμετώπισε με αρκετή επιτυχία, με τη συνδρομή βέβαια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Τράπεζας της Ελλάδος, ευτυχώς με περιορισμό στα υπόλοιπα των χορηγήσεων κατά 3% μόνο.

Μετά την ολοκλήρωση του επίπνου PSI, την εξυγιαντική διαδικασία BlackRock καθώς και την προγραμματιζόμενη ανακεφαλαιοποίησή του, το τραπεζικό σύστημα αποκτά σημαντικά πλεονεκτήματα: απαλλάσσεται από τις αρνητικές παρενέργειες της κρίσης, ισχυροποιείται κεφαλαιακά, αντισταθμίζοντας τις επιπτώσεις του PSI, και ενισχύει τη ρευστότητά του. Έτσι, γίνεται πιο ικανό να παίξει ξανά το δημιουργικό του ρόλο στην επανεκκίνηση της οικονομίας, προς όφελος των πελατών του, της ανάπτυξης και της κοινωνίας γενικότερα.

Μέσα σ' ένα σταθερότερο μακροοικονομικό πλαίσιο, και μ' ένα ισχυρότερο τραπεζικό σύστημα, είναι εύλογο και αναμενόμενο να επιστρέψουν και οι τραπεζικές καταθέσεις, που θα ενισχύσουν και τη ρευστότητα της οικονομίας και θα αποτελέσουν παράγοντα αποκατάστασης της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της. Είναι επίσης επιτακτική ανάγκη να μπου σε άμεση προτεραιότητα όλες οι πρωτοβουλίες που στηρίζουν την αναπτυξιακή διαδικασία: Ενεργοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ, αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ΕΤΕΑΝ, επανεκκίνηση των μεγάλων έργων υποδομής που έχουν αδρανήσει το τελευταίο διάστημα και στήριξη της εξωστρέφειας με διεύρυνση της εγχώριας παραγωγικής βάσης. Η αναπτυξιακή προσπάθεια θα υποστηριχθεί βέβαια από το τραπεζικό σύστημα καθώς θα ομαλοποιηθεί η χρηματοδότηση της οικονομίας, λόγω αποκατάστασης των συνθηκών ρευστότητας και της επίτευξης θετικών ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας. Η επιστροφή στην ανάπτυξη, όμως, έχει ορισμένα προαπαιτούμενα.

Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Πρέπει να γίνει ξεκάθαρο ότι ανασυγκρότηση της οικονομίας χωρίς ένα ιδιωτικό, υγιές και λειτουργικό τραπεζικό σύστημα είναι δύσκολο να υπάρξει. Επίσης, θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι ο ρόλος των ιδιωτών μετόχων δεν μπορεί και δεν πρέπει να απαξιωθεί. Το αντίθετο μάλιστα: η παρουσία τους αποτελεί εγγύηση για

μια διαφανή, λειτουργική και αποτελεσματική σχέση ανάμεσα στο τραπεζικό σύστημα και την υγιή ιδιωτική επιχειρηματική δραστηριότητα, που θα στηρίξει τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η αποτελεσματική κατανομή πόρων και η διάχυση τους στην οικονομία, στη διαδικασία της ανάπτυξης, αποτελεί εξαιρετικά λεπτή και σύνθετη λειτουργία, που απαιτεί κανόνες και αρχές στο πλαίσιο ορθών ιδιωτικοοικονομικών και αντικειμενικών κριτηρίων. Ιδέες για κρατικό έλεγχο, άμεσο ή συγκαλυμμένο, του τραπεζικού συστήματος ισοδυναμούν με πρόταση οπισθοδρόμησης. Η ελληνική οικονομία δεν χρειάζεται ένα άλμα προς το κρατικιστικό παρελθόν, αλλά προς το ανταγωνιστικό μέλλον.

Μέσα από τις συμπληγάδες της κρίσης, οι μέτοχοι των τραπεζών, όχι μόνο οι μεγάλοι αλλά και οι εκατοντάδες χιλιάδες μικρομέτοχοι, υπέστησαν τεράστια ζημία με δραματική απαξίωση της περιουσίας τους, καθώς οι τράπεζες επωμίστηκαν, χωρίς να έχουν υπαιτιότητα, το βαρύ κόστος της απαξίωσης του χρέους του ελληνικού κράτους. Σημειώνεται ότι, η κεφαλαιοποίηση των μεγάλων ελληνικών τραπεζών δεν ξεπερνά σήμερα τα €5 δισ., ένα κλάσμα της παλαιάς τους αξίας. Ας μην ξεχνάμε επίσης ότι, επί πολλά χρόνια οι μέτοχοι αυτοί δεν έχουν εισπράξει μέρισμα, ενώ αντίθετα, μέσα στην τελευταία 5ετία έχουν εισφέρει μέσω αυξήσεων κεφαλαίου, σχεδόν €14 δισ., δείχνοντας έμπρακτα και με κόστος, την εμπιστοσύνη τους στις προοπτικές των τραπεζών, της οικονομίας και της χώρας. Και η έμπρακτη στήριξη των τραπεζών από τις κεφαλαιαγορές και τους ιδιώτες μετόχους τους, θα σηματοδοτήσει και τη βαθμιαία ανάκτηση της εμπιστοσύνης στη σταθερότητα και τις προοπτικές της οικονομίας, με πολλαπλασιαστικά θετικά αποτελέσματα υποστηρίζοντας ταυτόχρονα και έναν ενάρετο κύκλο επιστροφής καταθέσεων και κεφαλαίων.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

Γυρίζοντας τώρα σελίδα, η συγκέντρωση των δυνάμεων στον τραπεζικό χάρτη είναι μια αδήριτη ανάγκη που προκύπτει από τις ευρύτερες προκλήσεις που θέτει η σημερινή συγκυρία, και στις οποίες πρέπει όλοι με ρεαλισμό να προσαρμοζόμαστε. Ασφαλώς, όλες οι μεγάλες τράπεζες της χώρας μπορούν να πορευθούν από μόνες τους, όμως ο συγκερασμός δυνάμεων και η ένωση δεξιοτήτων προσφέρουν σημαντικά πλεονεκτήματα. Αυτά συνδέονται (α) με την μεγαλύτερη εμπιστοσύνη των καταθετών σε μεγαλύτερα σχήματα – που θα ανοίξει το δρόμο για την επιστροφή ρευστότητας και κεφαλαίων – (β) με την ευκολότερη πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές όταν αυτές ανοίξουν, (γ) με την περαιτέρω ενίσχυση του εξωτερικού προσανατολισμού των τραπεζών στην ευρύτερη περιφέρεια, που αποτελεί μια μείζονα εθνική επένδυση, καθώς και (δ) με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους μέσα από την αξιοποίηση της μεγάλης κλίμακας συνεργειών και εξοικονόμησης κόστους, ένα μέρος των οποίων αναμένεται να επιστραφεί στους πελάτες, την οικονομία και την κοινωνία ευρύτερα.

Η EUROBANK

Εμείς στην Eurobank, έχουμε από την αρχή της κρίσης τοποθετηθεί με ενεργό αλλά και συνετό τρόπο απέναντι στις προκλήσεις. Έχουμε χτίσει μια ισχυρή δυναμική και πρωτοπόρο τράπεζα και έχουμε επενδύσει στην καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τους πελάτες μας. Σχέσεις που όχι μόνο δεν κλονίστηκαν λόγω της κρίσης αλλά αντίθετα ενδυναμώθηκαν. Το βάρος όλης αυτής της προσπάθειας και στις καλές και στις δύσκολες περιόδους, το σήκωσαν με εντυπωσιακή επιτυχία οι άνθρωποι του Οργανισμού μας. Με τις υψηλού επιπέδου ικανότητές τους, με καθημερινή προσπάθεια, με αυτοπεποίθηση, συνέπεια και ακολουθώντας μια πελατοκεντρική προσέγγιση, κατοχυρώνουν και εγγυώνται όχι μόνο όσα έχουμε πετύχει στο παρελθόν, αλλά και όσα θα πετύχουμε στο περιβάλλον που διαμορφώνεται.

Αλλά και η κρίση δεν ανέστειλε τις προσπάθειές μας. Δεν «κατεβάσαμε τα μολύβια», ούτε υποταχθήκαμε στη μεμψιμοιρία και την αδράνεια. Γιατί η αναδίπλωση απέναντι στις δυσκολίες είναι μια στάση ζωής που δεν ταιριάζει στους ανθρώπους της Eurobank. Αντίθετα κρατήσαμε το κεφάλι ψηλά, και κινητοποιηθήκαμε να βρούμε λύσεις και διεξόδους στο σημερινό δύσβατο περιβάλλον, με γνώμονα τη στήριξη των πελατών μας. Ανάμεσα στις πρωτοβουλίες που αναλάβαμε είναι και η ανάπτυξη νέων προϊόντων, ή το άνοιγμα νέων καταστημάτων, σε επιλεγμένα σημεία και με αναβαθμισμένο τρόπο εξυπηρέτησης, όπως ελπίζουμε να διαπιστώσετε σύντομα.

Αλλά και με άλλους τρόπους η Τράπεζά μας στέκεται δίπλα στους πελάτες της, βοηθώντας τους να ξεπεράσουν όσο πιο ανώδυνα γίνεται τις αντιξοότητες και τις παρενέργειες της συγκυρίας. Εξετάζουμε κάθε περίπτωση προβλήματος χρέους ξεχωριστά, εφαρμόζοντας ολοκληρωμένα προγράμματα διευκόλυνσης των πελατών μας στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων τους, ή ακόμα και στην αναδιάρθρωση του χρέους τους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο. Ενδεικτικά αναφέρω ότι από την αρχή της κρίσης έχουμε πραγματοποιήσει κάποιας μορφής ρύθμιση σε δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που υπερβαίνουν τα €2 δισ. και αντιστοιχούν σε 25.000 πελάτες, ενώ παράλληλα δεν έχουμε σταματήσει να εξετάζουμε με θετικό πνεύμα δημιουργικές επενδυτικές προτάσεις. Δεν υπάρχει όμως ένα μοντέλο που να κάνει για όλους. Κατά συνέπεια, γενικές ρυθμίσεις δυσκολεύουν μάλλον παρά βοηθούν, όταν κάθε άνθρωπος στην πιεστική συγκυρία της κρίσης έχει τις δικές του ανάγκες, που χρειάζονται ξεχωριστή φροντίδα και εξατομικευμένη αντιμετώπιση. Ας μην ξεχνάμε ότι οι τράπεζες λειτουργούμε και ως θεματοφύλακες των καταθέσεων που μας εμπιστεύονται οι πελάτες μας και γι' αυτό οφείλουμε να τις διαχειριζόμαστε με σύνεση, σεβόμενοι τα συναλλακτικά ήθη.

Θα πρέπει να επισημάνω ότι σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις μας, οι κεφαλαιακές ανάγκες της Eurobank προκύπτουν βασικά από την συμμετοχή της στο PSI+ και την έκθεσή της σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, και όχι από την άσκηση της BlackRock που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία μας. Πρόκειται δηλαδή για ένα βαρύ τίμημα, ως την πούμε παρενέργεια, της υπεύθυνης στάσης την οποία παγίως τηρούσαμε απέναντι στη χώρα ακόμα και όταν αυτή βρέθηκε σε ακραίες συνθήκες πίεσης.

Ανεξάρτητα από τις γενικότερες εξελίξεις στο σύστημα, τη σημασία των οποίων ήδη επεσήμανα, η Eurobank κατέστρωσε και εφαρμόζει ήδη ένα ολοκληρωμένο σχέδιο εσωτερικών και εξωτερικών κινήσεων ενίσχυσης και ενδυνάμωσης της κεφαλαιακής της θέσης, που θα της επιτρέψει να απαντήσει στις άμεσες αλλά και πιο μακροπρόθεσμες ανάγκες της συγκυρίας. Τέτοιες κινήσεις είναι, ενδεικτικά, η επαναγορά υβριδικών τίτλων, η αποτελεσματικότερη διαχείριση του ενεργητικού και του παθητικού της ή και η διάθεση περιουσιακών στοιχείων που δεν κρίνονται πλέον στρατηγικής σημασίας για την τράπεζα σε αυτή τη συγκυρία. Αυτό που προέχει είναι να δείξουμε σαν οργανισμός ευελιξία και προσαρμοστικότητα. Να γίνουμε αποτελεσματικότεροι, διορθώνοντας τα όποια σφάλματα ή παραλείψεις του παρελθόντος, χρησιμοποιώντας την κρίση σαν εφαλτήριο βελτίωσης και ανάταξης, με κριτήριο πάντα την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών μας.

Κυρίες και κύριοι,

Για την Ελλάδα, για όλους εμάς, η πραγματική προσπάθεια τώρα θα ξεκινήσει. Από μια νέα αφετηρία με την ενεργοποίηση όλων των δημιουργικών και παραγωγικών δυνάμεων της χώρας μπορούμε να σταθεροποιήσουμε και να ανατάξουμε την οικονομία μας. Οι πραγματικές υπερβάσεις έχουν κόστος και απαιτούν συγκρούσεις με όλα όσα μας έφεραν μέχρι εδώ. Δεν έχουμε όμως άλλη επιλογή από το να τολμήσουμε τις μεγάλες αλλαγές και να δεσμευτούμε πάνω σε ένα νέο εθνικό συμβόλαιο με ξεκάθαρο στόχο την ανάπτυξη και την κατοχύρωση του ευρωπαϊκού της προσανατολισμού.

Εμείς στην Eurobank με υπευθυνότητα και εμπιστοσύνη στις δυνάμεις μας, δουλεύουμε απόλυτα εστιασμένοι σ' αυτό το στόχο. Γι' αυτό διαμορφώνουμε τη στρατηγική μας και υποστηρίζουμε τις κορυφαίες επιλογές μας σε απόλυτη συνάρτηση με αυτό που πιστεύουμε πως είναι το συμφέρον και το μέλλον της οικονομίας και της χώρας μας.